

5273

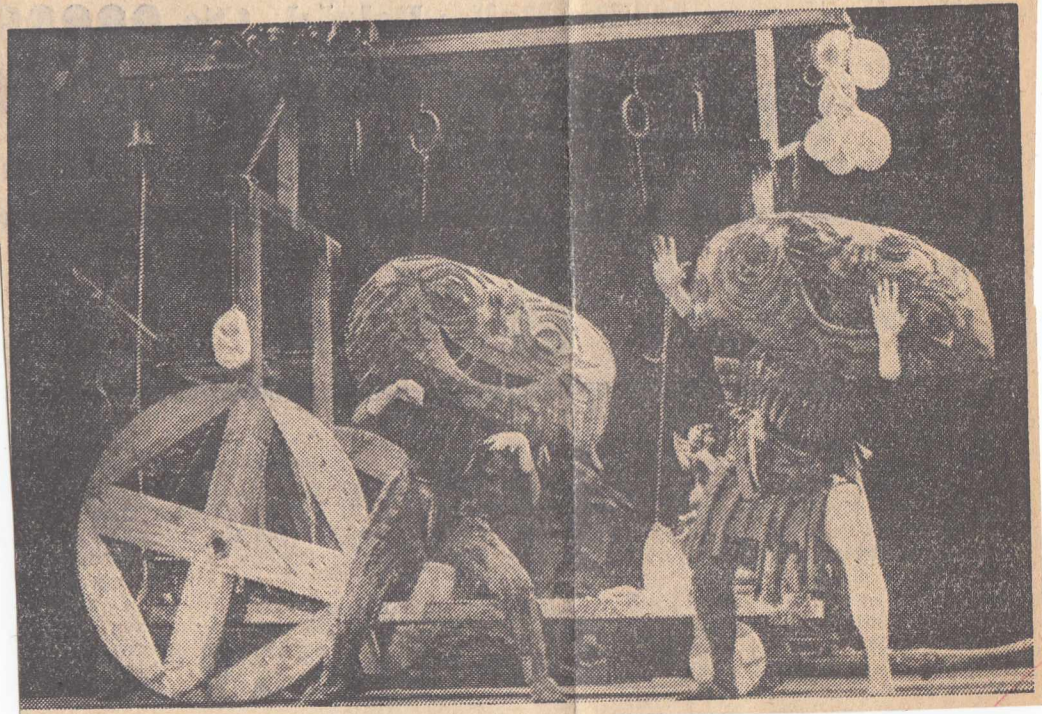
PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

MORAVSKO SLEZSKÝ
VEČERNÍK OSTRAVA

26. V. 1969

Miloš Horanský opět přišel do Ostravy, diváci v sobotu večer v Divadle P. Bezručůve uviděli, a dá se říci, že tento sympatický hostující režisér opět zvítězil. Inscenoval Ghelderodovu hru „Hop, signore“, která už se na našich jevištích po několik desetiletí neobjevila. Dnes z této inscenace, zajímavě využívající i masek, přinášíme Kraslův snímek, zítra se k ní vrátíme recenzí.

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Mladá fronta, Ostrava

28. V. 1969

ze dne

hudba

HOP, SIGNORE!

Tak live dav na domnělého paroháče Jureála, sochaře a stavitele chrámů. Tak pokřikuje jeho žena a směje se, tak klíčí trpaslíci, radují se. Jureál dostává „deku“. Letí k obloze, pružně vymršťován napjatou houní. Pak padne na dlažbu. Je mrtev. To je ústřední scéna hry Belgicana Michela de Ghelderoda „Hop, signore!“, inscenovaná v Divadle Petra Bezruče v Ostravě, v režii Miloše Horanského, s výpravou Otakara Schindlera, s hudbou A. Tomšička.

Vnitřní energií postav dramatu je krutost. Ne jako rys povahy. Je výsledkem poznání. Je obsesí. Prostředkem touhy a poznání. Je postojem — pokusem proniknout k životu a splýnout s ním. Je volbou a opuštěním řádu. Bojem, když vše jiné zklamalo. V tom smyslu je i hodnotou, již se ustavuje člověk jako příslušník kosmu. V tom smyslu je toužením po absolutnu a Osudu. Krutost Michela de Ghelderoda je modlitbou člověka, vlečeného civilizací. Řekneme, že modlitbou zvrácenou. Modlitbou — absurditou, jež snad mapuje cestu lidskému duchu, jenž si, věříme, porídí vůli, milosrdnější než autor.

Inscenace M. Horanského je divadlem smyslů. Jevištňi prostor je prostoupen skulpturami, barevnými plochami, pohybem a zvukem. Podtrhují: zvukem. Neboť výtvarná sytost jevištního areá-

lu, masky herců, přinutily režiséra, aby použil playbacku: herci gesticky ilustrují hlasový part z magnetofonového pásku. Syrová staticčnost a charakterová nadsázka masek se tak vyrovnala s technickou nosností magnetofonové nahrávky.

Bohužel, šokující účinek prvního dojmu se zvolna rozplývá. Nepohodlí herců, stísněných v dusných maskách, se přenáší na hlediště. Ani odstranění masek v druhé půli představení nezabavuje hlediště rozpaků. Loutkovou staticčností a zvukovou dokonalostí první části by mohl překonat nápor svěžích hereckých sil, obrazně i skutečně osvozených. Muselo by zřejmě dojít k podstatnému jevištnímu převratu, ke změně stylu, souvisejícího se změněným viděním postav, aby byl divák (bez přestávky) doveden k vystupňování zážitku.

„Hop, signore!“ je představení, které zůstane v paměti těch, kteří našli klíč k jeho duchovní atmosféře. Porozumění není lehké. Ale divadlo nenadbíhá. Vede k vnitřní očištění. Když trpaslíci nakonec dávají „deku“ Jureálovi — loutce, aby vyzdvihl i parodovali princip krutosti, pochopil jsem: Život má dvě tváře jako starořímský bůh Janus. Čím více patřím do tváře krutosti, tím více myslím na lásku. Bůh se poobráťí.

ZDENĚK KRČMAR

Výstřížková služba
Pražské informační služby

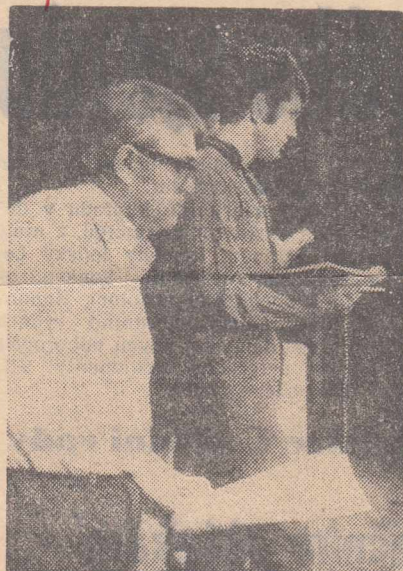
Praha 1, Letenská 2

Telefon 631-74

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Práce, Ostrava

24. V. 1969

DIVADLO PETRA BEZRUČE v Ostravě uvede dnes premiéru Ghaldereovy hry „Hop, signore“ v režii Miloše Horanského a v hudebním nastupování J. Tomšička. Na snímku J. Haukvic a J. Odl.

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

MORÁVSKO SLEZSKÝ
VEČERNÍK OSTRAVA
27. V. 1960

HERCI bez tváře

Zajímavým obohacením ostravské divadelní sezóny byla sobotní premiéra v Divadle P. Bezruče, které uvedlo Ghelderodovu nejčernější komedii „HOP, SIGNORE“ pohostinsky nastudovanou Milošem Horanským.

Skutečnost, že Ghelderode neměl tížádosť psychologicky diferencovat své postavy, nýbrž je představoval ve zcela výhraněných typech, inspirovaných tvory vlámských malířů, klade na režiséra i herce na zcela běžné úkoly. Texty Ghelderodových her přímo vyžadují po hercích, aby nehráli své postavy jako postavy věřící ve vlastní existenci a odpovídající za své skutky, ale daleko spíše jako postavy vychýlené, jako nositele masek.

Režisér ostravské inscenace M. Horanský realizoval tento požadavek doslovně. Výtvarník O. Schindler (autor výborné scény) navrhl pro představitele jednotlivých rolí silně stylizované masky, a ti v nich velkou část večera předváděli jakousi němohru, zatímco jejich slovní projev plynul reprodukován ze záznamu.

Nadživotní rozměry umělých hlav však silně poznamenaly kontakt mezi jevištěm a diváky. Výtvarnou představu režiséra se totiž nepodařilo realizo-

vat natolik, aby svou pohybovou, hudební i výtvarnou složkou byla sdělná bez berliček, pouze svou ryzí autonomní divadelností.

Tak plyne větší část inscenace poklidně, beze vzruchu; jeho světlými body jsou výkony J. Haukvice (Jureál) a D. Hofmanové (Markéta), kteří ochuzeni o tvář dokázali virtuózně realizovat svou představu hrou rukama, chůzí, celým tělem. Oba herci, a zejména závěr představení, naznačili, že nebýt onoho maškarního „mumraje“, mohly vzniknout výborné herecké výkony i výrazná inscenace. Takto zůstalo u zajímavého dramaturgického činu.

KAREL WOJNAR